

PROJEKT ZAHRADA

Návrhy na výtvarné a tématické dílny

1. Putování ve větvích s Tobiášem Lolnessem
2. Trnkova kouzelná Zahrada

Obě témata poskytují velký prostor pro fantazii a nabízejí spoustu témat pro děti od 6 do 15 let. Oba okruhy jsou inspirovány silnou a podpůrnou literární předlohou (takže se dají s dětmi číst a listovat), oba příběhy byly dokonce divadelně zpracovány, a je možné je proto i vidět v živém a velmi krásném příběhu (Zahrada v divadle Minor pro 1. stupeň, Putování ve větvích v divadle Alta jako taneční představení Light studia pro větší děti).

Ústředním tématem Tobiáše Lolnesse francouzského autora Timothée de Fombella je harmonické soužití člověka s přírodou a planetou, udržitelnost zdrojů, ekologie... tedy témata pulzace a rytmů v přírodě, život v souladu s přírodou, naslouchání, pozorování, objevování. Protože je hlavně o poznávání, dá se skvěle propojit s různými předměty a výukou, s tradicemi a rituály kolem rovnodenností a slunovratů. Během pracovních činností mohou děti sázet, set, sklízet a zpracovávat plodiny, sledovat klíčení, růst, zrání; sledovat symbiózu rostlin a hmyzu, ptáků. Hledat v zahradě stopy zvířat, sbírat vzorky, odlévat stopy a následně vytvářet herbáře. Mohou sbírat půdní vzorky... (Tady se nabízí využít činnosti některých ekologických center jako např.: centrum Sever, které pro děti vymýšlí dílny a workshopy podobného typu). Navíc se dá tohle téma rozšířit směrem k zeměpisu a přírodopisu, sledování klimatických změn, práce geodetů a kartografů, zaměřování a zakreslování map, skenování terénu... Nebo k dějepisu, konkrétně třeba k archeologii (vykopávky a mapování terénu). To ale není můj obor, povolanejší určitě napadne víc.

Trnkova Zahrada v sobě skrývá ještě více fantazie a tajemství, skrytých pokladů, skrýší, brlohů, schovávaček a nor, zkrátka dětský svět.

Některá témata výtvarných dílen bych se asi pokusila propojit s konkrétními předměty vyučovanými na škole (spolupracovat s pedagogy keramiky, řezbářství, výtvarky...) Mohlo by se jednat o návrhy a vymýšlení projektů a jejich případné další realizace (u větších témat určitě), které by se vztahovaly k přestavbě zahrady a zvelebování školy (altán, amfiteátr, vstup do školy spojený např. s novým školním „erbem“, pomalování zdi u kuchyně, nebo třeba nové pojetí vymalování chodeb, pomalování chodníku před školou, informační a navigační systém v zahradě, komiksy o proměně zahrady a životě v přírodě, ze zákulisí školních lavic...)

Některé dílny by mohly proběhnout v jednotlivých třídách s učiteli a mohly by být buď jednorázové, nebo dlouhodobé, spojené jedním tématem. Jiné dílny by mohly být třeba i pro rodiče s dětmi a veřejnost.

Takovým dlouhodobým tématem, projektem by mohlo být třeba *Život v souladu s přírodou*, kam se vejdou třeba i primitivní národy (pralidé-sběrači, lovci; indiáni a africké kmeny, naši předci-Keltové, Slovani, Germáni...) a na to se dá navázat spousta činností spojených s prací v zahradě (pěstování a následné zpracování - vaření, sbírání vzorků a vytváření herbářů, kartoték hmyzu, ptactva), ale hlavně výtvarných dílen a školních slavností.

Dílny bych rozdělila podle technik (materiálů, se kterými by se mohlo pracovat), pak je samozřejmě důležité je uzpůsobit věku a charakteru skupiny (některé by mohly být i pro rodiče, některé do první třídy, jiné by vyžadovaly dlouhodobý projekt).

Hlína... nabízí obrovské množství témat, nejlepší by samozřejmě bylo ji i někde s dětmi vytěžit nebo aspoň pracovat přímo venku, aby cítily, že mají v ruce kus země.

Kachle s otisky přírodnin (stopy a otisky živé a mrtvé přírody, rukou, vtlačování a rytí prsty...)
– nejprimitivnější způsob uměleckého projevu člověka ve světě

Plastické *reliéfní mapy* (dají se umístit na zeď jako velká kachle)

Plasticky *stromů, hub, fantaskních rostlin*

Plastiky *ptáků, hmyzu* (brouci, motýli... hlína v kombinaci s drátem, kamenem...)

Zahradní keramika (plastiky do trávy... kameny, koule, svítilny – více abstraktní, užitá keramika pro větší děti)

Zahradní květináče a truhlíky

Cedule a popisky ke stromům a místům (orientační systém zahrady, který by bylo pěkné rozšířit i na celé logo zahrady nebo dokonce školy)

Dřevo... (ve spolupráci s ateliérem řezbářství)

Školní totem, symbol, emblém, erb...

Plastiky do zahrady

Návrhy na sezení k táboráku, lavičky, altán...

Land art... je umění v přírodě, instalace objektů, interakce s živly, přírodními materiály, komunikace s prostorem a krajinou. Nabízí opět velké množství témat, od divadel,

performancí, přes instalace objektů, budování chýší, útulen, tajemných jeskyněk, nor, bunkrů, skrytých pokladů z přírodnin (klacků, větví, kamenů...), až po architekturu. Mohla by proběhnout ve dvou rovinách, jednak formou návrhů, jednak skutečnými realizacemi (např.: vítězných projektů)

Zahrada v krabici... architektonické návrhy z nasbíraných přírodnin (klacků, listí, šišek mechů) a kartonů, krabiček, proutí, drátů; buď formou mapy, nebo do krabice. Dá se spojit s návrhy hracích prvků, sezení či altánků do zahrady (pro nižší stupeň)

Návrhy na altány, amfiteátr, ohniště, hmyzí hotely, budky a krmítka z originálních materiálů (pro starší děti), které se ve formě originálních plastik a objektů instalují přímo v zahradě.

Sochařství... vytváření objektů z různých materiálů, přírodnin nebo recyklačních prvků (plastových lahví, kartonových krabic, drátů, lepenek, textilu...)

Rojení... hmyz z „odpadků“, výroba brouků, vážek, housenek, vos, berušek, mravenců kombinací materiálů (inspirováno ateliérem Marka – Barka z festivalu Struny podzimu)

Objekty pletené z proutí nebo pletené z papírových roliček (inspirace světem ptactva, stavění a lepení hnízd...)

Malba a kresba...

Zahrada v proměnách... malování zahrady v exteriéru za použití nejrůznějších technik korespondujících s měnícím se klimatem (zima – tuš, tempera, jaro – akvarel, podzim – suchý pastel...)

Malba přírodninami... hlínou, uhlím, popelem, rostlinami nebo otisky přírodnin, frotáže... inspirované uměním přírodních národů

Komiks... zahrada v proměnách, technika volná

Fotografická soutěž Naše zahrada

Herbáře, hmyzáře...

Malba na asfalt před školou (inspirováno grafity, pop artem, street artem)

Návrh *malby na školní zeď* v zadním traktu zahrady u kuchyně (velkoplošná malba na volné téma)

